

คอลัมน์ “เศรษฐกรคนเจ้าพระยา”

นิตยสาร ผู้จัดการรายเดือน ฉบับเดือนมีนาคม 2544

Robert Skidelsky กับ John Maynard Keynes

รังสรรค์ ณะพรพันธุ์

John Maynard Keynes : Fighting for Britain, 1937-1946. หนังสือเล่มล่าสุดของศาสตราจารย์โรเบิร์ต สกิดเดลสกี (Robert Skidelsky) ออกสู่บรรณพิภพเมื่อปลายปี 2543 ภารกิจในการเขียนชีวประวัติของจอห์น เมย์นาร์ด เคนส์ (John Maynard Keynes) นักเศรษฐศาสตร์ผู้ยิ่งใหญ่แห่งคริสต์ศตวรรษที่ 20 จบสิ้นลงแล้ว

ภารกิจของสกิดเดลสกีเริ่มต้นในปี 2513 เมื่อเขาทำสัญญาเขียนหนังสือชีวประวัติของเคนส์กับสำนักพิมพ์แม็กมิลแลน (Macmillan) โดยมีกำหนดส่งต้นฉบับภายในวันที่ 31 ธันวาคม 2515 ความยาว 150,000 คำ ทั้งนี้สำนักพิมพ์แม็กมิลแลนจ่ายค่าลิขสิทธิ์ส่วนหนึ่งล่วงหน้า 5,000 ปอนด์สเตอร์ลิง

จากสัญญาการเขียนหนังสือ 3 ปี ขยายเป็น 30 ปี และขนาดหนังสือ 150,000 คำ ขยายเป็น 1,000,000 คำ โดยแยกจัดพิมพ์เป็นหนังสือ 3 เล่ม ทั้งสามเล่มจัดพิมพ์โดยสำนักพิมพ์แม็กมิลแลน เล่มแรกตีพิมพ์ในปี 2526 (ถ้าจากสัญญาดั้งเดิมถึง 12 ปี) ชื่อ *John Maynard Keynes : Volume One Hopes Betrayed 1883 - 1920* เมื่อปรากฏสู่บรรณพิภพ ได้รับการต้อนรับอย่างดีจากวงวิชาการประวัติศาสตร์และเศรษฐศาสตร์ รวมทั้งประชาชนผู้อ่าน จนติดอันดับหนังสือขายดี เล่มที่สองตีพิมพ์ในปี 2535 ชื่อ *John Maynard Keynes : The Economist as Saviour 1920-1937* ติดอันดับหนังสือขายดี และได้รับรางวัลหนังสือดี Wolfson History Prize อีก 8 ปีถัดมา หนังสือเล่มที่สามก็ ‘คลาน’ สู่บรรณพิภพ ภารกิจอันยาวนานถึง 30 ปีของสกิดเดลสกีจบสิ้นลงในปี 2543

จอห์น เมย์นาร์ด เคนส์ (ค.ศ. 1883-1946) เป็นเศรษฐศาสตร์ผู้ยิ่งใหญ่ผู้ก่อให้เกิดการปฏิวัติแนวความคิดและทฤษฎีเศรษฐศาสตร์ที่เรียกกันว่า *Keynesian Revolution* เคนส์มิได้มีอิทธิพลต่อวงวิชาการเศรษฐศาสตร์เท่านั้น หากยังมีอิทธิพลต่อการดำเนินนโยบายเศรษฐกิจมหภาคในประเทศต่างๆทั้งในโลกที่หนึ่งและโลกที่สามอีกด้วย อิทธิพลของเศรษฐศาสตร์แบบเคนส์

(Keynesian Economics) ก่อให้เกิด *Keynesian Consensus* หรือฉันทมติว่าด้วยเศรษฐศาสตร์แบบเคนส์ ซึ่งเสื่อมอิทธิพลหลังจากเกิดวิกฤติการณ์น้ำมันครั้งแรกในปี 2516

เมื่อเคนส์ถึงแก่กรรมในปี 2489 นั้น วงวิชาการเศรษฐศาสตร์ตื่นตัวในการประเมินสถานะของ *Keynesian Revolution* อย่างมาก มีการถกอภิปรายทฤษฎีและแนวความคิดต่างๆ ของเคนส์อย่างลึกซึ้ง รวมทั้งมีการศึกษาพัฒนาการทางความคิดด้านเศรษฐศาสตร์ของเคนส์อย่างละเอียด งานวิชาการที่สดุดีอัจฉริยภาพของเคนส์มีเหลือคณนานับ แต่ที่วิพากษ์และโจมตีเคนส์ชนิดขาดเสียเทเสียก็มีไม่น้อย

ชีวประวัติของเคนส์ส่วนใหญ่ปรากฏในรูปบทความ ซึ่งตีพิมพ์หลังจากที่เคนส์ถึงแก่อนิจกรรม หลังจากนั้นก็มีบันทึกความทรงจำที่सानุศิษย์ มิตรสหาย และเพื่อนร่วมงานเขียนเกี่ยวกับความสัมพันธ์ส่วนบุคคลที่มีกับเคนส์ กระนั้นก็ตาม ชีวประวัติจอห์น เมย์นาร์ด เคนส์ ที่เป็นหนังสือมีอยู่น้อยเล่มนัก

เมื่อสกิดเดลสกีตกลงทำสัญญาเขียนหนังสือชีวประวัติของเคนส์ในปี 2513 นั้น *The Life of John Maynard Keynes* (1951) ของรอย แฮร์ริอด (Roy Harrod) ผงาดเป็นหนังสือหลักในบรรณพิภพ โดยที่ในเวลาต่อจากนั้นไม่นาน มีหนังสือชีวประวัติที่เขียนโดย Seymour E. Harris (1955) แห่งมหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ด ซึ่งสกิดเดลสกีก็ได้เอ่ยถึงในหนังสือของตน

ในปีเดียวกับที่ *John Maynard Keynes : Hopes Betrayed 1883-1920* ของสกิดเดลสกีปรากฏสู่บรรณพิภพนั้น *John Maynard Keynes : A Personal Biography of the Man Who Revolutionized Capitalism and the World We Live* (1983) ซึ่งแต่งโดย Charles H. Hession ก็ปรากฏสู่บรรณพิภพในเวลาไล่เลี่ยกัน แต่มิได้เป็นที่กล่าวขวัญมากนักในวงวิชาการ

เมื่อหนังสือชีวประวัติจอห์น เมย์นาร์ด เคนส์ เล่มที่สองที่สกิดเดลสกีเขียนปรากฏสู่บรรณพิภพ โด널ด์ ม็อกกริดจ์ (Donald E. Moggridge) ก็เขียน *Maynard Keynes : An Economist's Biography* (1992) ออกสู่โลกวิชาการในเวลาไล่เลี่ยกัน

กล่าวโดยสรุป หนังสือชีวประวัติจอห์น เมย์นาร์ด เคนส์ ที่สำคัญและได้รับการยกย่องในปัจจุบัน ได้แก่ *Skidelsky* (1983; 1992; 2000), *Moggridge* (1992) และ *Harrod* (1951) เรียงลำดับตามการยกย่องและเรียงลำดับตามความหนา

Harrod (1951) ถือเป็นหนังสือชีวประวัติของเคนส์อย่างเป็นทางการ (Official Biography) เพราะครอบครัวเคนส์ โดยเซอร์เจฟฟรีย์ เคนส์ (Geoffrey Keynes) น้องชายของจอห์น เมย์นาร์ด เคนส์ มอบหมายให้แฮร์ริอดเป็นผู้เขียนหนังสือนี้ แต่แฮร์ริอดต้องเผชิญอุปสรรคและข้อจำกัดสำคัญอย่างน้อย 2 ประการ กล่าวคือ *ประการแรก* แฮร์ริอดไม่สามารถเข้าถึงเอกสารชั้นต้น (Primary Documents) อันจำเป็นแก่การเขียนหนังสือชีวประวัติได้ทั้งหมด แม้แต่เอกสารภายในครอบครัวของเคนส์บางส่วนถูกกันมิให้แฮร์ริอดรับรู้ และบางส่วนถูกคัดสรรให้แฮร์ริอดอ่าน

เฉพาะส่วนที่สมาชิกในครอบครัวยินยอมให้เปิดเผย *ประการที่สอง* แฮร์ริอดเป็นสาธุศิษย์ผู้ใกล้ชิดเคนส์ และบูชาเทิดทูนเคนส์มากเกินไป ด้วยเหตุนี้ *Harrod (1951)* เขียนขึ้นเพื่อเทิดทูนเคนส์ ละเลยไม่กล่าวถึงประพจน์กรรมด้านที่ไม่ดีของเคนส์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งชีวิตรักร่วมเพศ (Homosexuality) ของเคนส์ และละเลยไม่กล่าวถึงทัศนคติของเคนส์เกี่ยวกับการเกณฑ์ทหารเพื่อทำสงครามโลกครั้งที่หนึ่ง ในฐานะที่ทำงานราชการ เคนส์ไม่ต้องถูกเกณฑ์ทหารอยู่แล้ว แต่ในฐานะพลเมือง เคนส์ต่อต้านการถูกเกณฑ์ทหารเพื่อทำลายล้างชีวิตมนุษย์ ทั้งนี้ด้วยเหตุผลในด้านมนุษยธรรมสำนึก หรือที่รู้จักกันในสังคมอังกฤษว่า *Conscientious Objection* ในประการสำคัญ สกิดเดลสก็พบว่า แฮร์ริอดติดต่อและแต่งเติมเนื้อหาในเอกสารชั้นต้น เพื่อสื่อข่าวสารตามที่แฮร์ริอดต้องการ ทั้งๆที่เมื่ออ่านเอกสารนั้นทั้งฉบับแล้ว มิได้มีสารดังที่แฮร์ริอดต้องการนำเสนอ

Moggridge (1992) มีข้อบกพร่องคล้ายคลึงกับ *Harrod (1951)* โด널ด์ มีอ็อกกริดจ์เป็นชาวแคนาดา สำเร็จการศึกษาชั้นปริญญาเอกจากมหาวิทยาลัยเคมบริดจ์ โดยเขียนวิทยานิพนธ์กับริชาร์ด คาคห์น (Richard F. Kahn) สวามีของวาของเคนส์ ในประการสำคัญ มีอ็อกกริดจ์ทำงานเป็นบรรณาธิการงานเขียนของเคนส์ ร่วมกับเอลิซาเบ็ธ จอห์นสัน (Elizabeth Johnson) อันเป็นที่มาของการจัดพิมพ์หนังสือชุด *The Collected Writings of John Maynard Keynes* งานสำคัญนี้เริ่มต้นในปี 2512 และกินเวลานานนับทศวรรษ หนังสือเล่มสุดท้ายในชุดนี้เพิ่งตีพิมพ์ในเดือนธันวาคม 2532 ตลอดระยะเวลาดังกล่าวนี้ มีอ็อกกริดจ์มีโอกาสอ่านเอกสารชั้นต้นของเคนส์และเกี่ยวกับเคนส์ และสะสมข้อมูลเกี่ยวกับเคนส์จำนวนมาก ในประการสำคัญ มีอ็อกกริดจ์มีโอกาสติดตามพัฒนาการทางความคิดของเคนส์อย่างใกล้ชิด ด้วยเหตุนี้ มีอ็อกกริดจ์จึงกลายเป็นเอตทัคคะแห่ง 'เคนส์วิทยา' (Keynesiology)

จุดเริ่มต้นในการเขียนหนังสือชีวประวัติเคนส์มาจากการชักจูงของเซอร์เจฟฟรีย์ เคนส์ และศาสตราจารย์ริชาร์ด คาคห์น ซึ่งนับเป็นแรงกระตุ้นสำคัญที่ทำให้มีอ็อกกริดจ์คิดเขียนหนังสือนี้ มีอ็อกกริดจ์สำรวจพบว่า แม้หนังสือชีวประวัติบุคคลจะมีอยู่อย่างดาษดื่น แต่หนังสือชีวประวัตินักเศรษฐศาสตร์มีอยู่น้อยนัก ทั้งๆที่หนังสือประเภทนี้มีประโยชน์ในการทำความเข้าใจการก่อเกิดของทฤษฎีและแนวความคิดทางเศรษฐศาสตร์ *Keynes (1976)* ในหนังสือชุด *Fontana Modern Master* เป็นหนังสือเล่มแรกที่มีอ็อกกริดจ์เขียนเพื่อประเมินสถานะของเคนส์ในวงวิชาการเศรษฐศาสตร์ แม้ว่าการเขียนหนังสือชีวประวัติเคนส์จะเริ่มต้นในเวลาใกล้เคียงกัน แต่ก็เสร็จไม่ทันวาระหนึ่งศตวรรษแห่งชาตกาลของเคนส์ในปี 2526 เมื่อหนังสือที่มีความยาว 941 หน้าปรากฏสู่บรรณพิภพในปี 2535 *Moggridge (1992)* ถูกวิพากษ์ว่า มิได้ให้ความสำคัญในการเล่าเรื่องการก่อเกิดของ *The General Theory of Employment, Interest, and Money (1936)* รวมตลอดจนปฏิบัติการและผลกระทบอันเกิดจากหนังสือเล่มสำคัญแห่งคริสต์ศตวรรษที่ 20 นี้

Moggridge (1992) ได้เปรียบ Harrod (1951) ในการเข้าถึงเอกสารชั้นต้น แม้มีอภิปรัชญาได้เป็นสานุศิษย์ของเคนส์ดุจเดียวกับแฮร์ร็อด แต่นับเนื่องเป็นสาวก กระนั้นก็ตาม Moggridge (1992) มิได้พยายามอำพรางประพฤติกรรมทางเพศของเคนส์ เพียงแต่มีอภิปรัชญาที่มีความเห็นว่า หนังสือชีวประวัติมีอาจครอบคลุมเรื่องราวทุกเรื่องของบุคคลที่มุ่งเขียนประวัติได้ทั้งหมด Moggridge (1992) ตั้งชื่อหนังสือว่า *Maynard Keynes* อันเป็นชื่อที่เคนส์เรียกตนเองและมิตรสหายใช้เรียก ผู้คนที่แวดล้อมเคนส์มิได้เรียกชื่อจอห์น จะมีก็แต่นางฟลอเรนซ์ เคนส์ (Florence Ada Keynes) ผู้มารดาเท่านั้นที่เรียกชื่อจอห์น

Skidelsky (1983; 1992; 2000) ได้เปรียบ Harrod (1951) และ Moggridge (1992) ในข้อที่สก็ดเดลสกีได้มีความสัมพันธ์กับเคนส์ ไม่ว่าจะในฐานะใด และอยู่ในฐานะที่จะประเมินและเขียนชีวประวัติเคนส์ด้วยความเป็นกลางได้ จุดเด่นของ Skidelsky (1983; 1992; 2000) อยู่ที่การใช้ความพยายามในการเชื่อมโยงโลกทัศน์และชีวทัศน์ของเคนส์กับผลงานทางวิชาการและการดำรงชีวิตของเคนส์ สก็ดเดลสกีเป็นนักประวัติศาสตร์ ด้วยเหตุดังนั้น จึงเขียนชีวประวัติของเคนส์จากแง่มุมและวิธีการของนักประวัติศาสตร์ Skidelsky (1983; 1992; 2000) จึงแตกต่างจาก Harrod (1951) และ Moggridge (1992) ซึ่งเขียนจากแง่มุมและวิธีการของนักเศรษฐศาสตร์ สก็ดเดลสกีตามติดหาข้อมูลชนิด 'กัดไม่ปล่อย' ดุจเดียวกับนักประวัติศาสตร์อาชีพทั้งหลาย ด้วยเหตุดังนี้ Skidelsky (1983; 1992; 2000) จึงอุดมด้วยข้อมูลที่น่าสนใจ และมีลีลาการเขียนซึ่งสามารถอ่านได้อย่างลื่นไหล

แต่สก็ดเดลสกีเสียเปรียบแฮร์ร็อดและมีอภิปรัชญาที่ไม่มีความรู้เศรษฐศาสตร์ สก็ดเดลสกีต้องใช้เวลาเป็นอันมากในการศึกษาเศรษฐศาสตร์ เพื่อทำความเข้าใจทฤษฎีและแนวความคิดของเคนส์ และเพื่อติดตามวิวัฒนาการในวงวิชาการเศรษฐศาสตร์

เมื่อสก็ดเดลสกีเริ่มเขียนชีวประวัติเคนส์เล่มแรก *Keynesian Consensus* กำลังเสื่อมอิทธิพล เพราะ Keynesian Economics มีอาจนำเสนอรกรธิบายและข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหา Stagflation (=Stagnation + Inflation) ได้ เมื่อสก็ดเดลสกีเริ่มเขียนชีวประวัติเคนส์เล่มที่สอง *ลัทธิแธตเชอร์* (Thatcherism) กำลังทรงอิทธิพลในสหราชอาณาจักร และ *ลัทธิเสรีนิยมสมัยใหม่* (Neo-Liberalism) ปกแผ่ครอบคลุมโลก เมื่อสก็ดเดลสกีเริ่มเขียนชีวประวัติเคนส์เล่มที่สาม ไม่มีใครกล่าวขวัญถึง *Keynesian Consensus* อีกแล้ว ในขณะที่ *Washington Consensus* กำลังอยู่ในกระแสโลกาภิวัตน์และทวีอิทธิพลตามลำดับ

ด้วยเหตุที่เป็นบุคคลนอกแวดวงมหาวิทยาลัยเคมบริดจ์ การที่สก็ดเดลสกีตกลงเขียนชีวประวัติจอห์น เมย์นาร์ด เคนส์ จึงถูกผู้คนในมหาวิทยาลัยเคมบริดจ์ (โดยเฉพาะอย่างยิ่งคณะเศรษฐศาสตร์) จับตามองเป็นพิเศษ จนสก็ดเดลสกีรู้สึกถึงความไม่เป็นมิตร อย่างไรก็ตาม เมื่อหนังสือเล่มแรกออกสู่บรรณพิภพ สก็ดเดลสกีรู้สึกโล่งอก เมื่อได้รับจดหมายลงวันที่ 1 มิถุนายน 2537 จากลอร์ดคานัน (Richard F. Kahn) สาวกเบื่องขวาของเคนส์กล่าวยกย่องและชมเชยหนังสือ พร้อมทั้งกล่าวว่า จะคอยอ่านหนังสือของสก็ดเดลสกีเล่มต่อไป อย่างไรก็ตาม ลอร์ดคานันถึงแก่กรรมก่อนที่หนังสือชีวประวัติเคนส์เล่มที่สองจะปรากฏในบรรณพิภพ

ในปัจจุบัน โรเบิร์ต สก็ดเดลสกีมีฐานันดรศักดิ์เป็น Lord Robert Skidelsky มีฐานะเป็นผู้นำฝ่ายค้านในสภาขุนนาง (House of Lords) ในส่วนที่เกี่ยวกับนโยบายสังคม ในขณะที่เดียวกัน ก็ดำรงตำแหน่ง Professor of Political Economy ณ Warwick University ประเทศอังกฤษ มีความชำนาญพิเศษในด้านประวัติศาสตร์เศรษฐกิจ ประวัติศาสตร์นโยบายเศรษฐกิจ และการปรับเปลี่ยนระบบเศรษฐกิจของประเทศในยุโรปตะวันออกและอาณาจักรโซเวียตเดิม

หมายเหตุ

1. หนังสือชีวประวัติจอห์น เมย์นาร์ด เคนส์ ที่เขียนโดยโรเบิร์ต สกิดเดลสกี (Robert Skidelsky)

John Maynard Keynes : Hopes Betrayed, 1883-1920.

Macmillan, 1983.

John Maynard Keynes : The Economist as Saviour, 1920-1937.

Macmillan, 1992.

John Maynard Keynes : Fighting for Britain, 1937 – 1946.

Macmillan, 2000.

ผลงานวิชาการที่สำคัญอื่นๆของสกิดเดลสกี ได้แก่

Keynes (1996) หนังสือชุด Oxford Past Masters

The World After Communism (1995)

Interests and Obsessions : Historical Essays (1993)

Oswald Mosley (1975)

Politician and the Slump (1967)

2. รายชื่อหนังสือชีวประวัติจอห์น เมย์นาร์ด เคนส์ เรียงตามลำดับปีที่พิมพ์

Roy F. Harrod, *The Life of John Maynard Keynes.*

London : Macmillan, 1951.

Seymour E. Hession, *John Maynard Keynes.*

New York : Scribner, 1955.

Charles H. Harris, *John Maynard Keynes : A Personal Biography of the Man*

Who Revolutionized Capitalism and the World We Live.

New York : Macmillan, 1983.

Donald E. Moggridge, *Maynard Keynes : An Economist's Biography.*

London : Routledge, 1992.

3. วรณกรรวมว่าด้วยชีวประวัติจอห์น เมย์นาร์ด เคนส์ โปรดอ่าน รั้งสรรค์ ณะพรพันธุ์ “เคนส์กับกลุ่มบลูมสเบอรี” *วารสารธรรมศาสตร์* ปีที่ 11 ฉบับที่ 2 (มิถุนายน 2525) หน้า 82 – 96 ต่อมารวมพิมพ์ไว้ใน *ถนนหนังสือ* (โครงการจัดพิมพ์คปไฟ 2543) หน้า 64 – 87

4. บันทึกเรื่องราวการเขียนหนังสือชีวประวัติจอห์น เมย์นาร์ด เคนส์ ของสกิดเดลสกี โปรด
อ่าน

Robert Skidelsky, "Ideas and the World",
The Economist (November 25, 2000).

5. ข้อบกพร่องสำคัญของ *Harrod (1951)* โปรดอ่าน *Skidelsky (1983 : xx - xxviii)*

6. ข้อบกพร่องสำคัญของ *Moggridge (1992)* โปรดอ่าน

David Felix, "Review of D.E. Moggridge, *Maynard Keynes : An Economist's
Biography*", *Challenge* (November-December 1992), pp. 62-63.

7. บทวิจารณ์ *Skidelsky (1992)* โปรดอ่าน

Johan Deprez, "Rediscovering the Missing Visionary of the Middle Way : A
Review of Skidelsky on Keynes",
Journal of Post Keynesian Economics,
Vol. 17, No. 3 (Spring 1995), pp. 313-325.

บทวิจารณ์ *Skidelsky (2000)* โปรดอ่าน

The Economist (December 9-15, 2000), pp. 100-101.